

Tekstilde öncelik şeffaflık olmalı

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) Sürdürülebilirlik vizyonu kapsamında 10 sektör için hazırlamaya başladığı yol haritalarından ilki olan "Tekstil Ürünleri **Sanayi** ve Giyim Eşyaları **Sanayi**" rehberini açıkladı. Buna göre, AB'ye ihracat yapan Türkiye tekstil ürünleri ve hazır giyim sektörlerinin avantajlı konuma gelmesi için değer zincirinde şeffaflığa yönelik çalışmalarını yoğunlaştırması ve enerji ihtiyacını yenilenebilir kaynaklardan gidermesi gerekiyor. Rehberde; sektör **sanayisinin** iplik ayırıştırma teknolojilerini geliştirmesi, pamuk alternatifi elyafların ve biyolojik olarak çözümler geri dönüştürülmüş ham maddelerin kullanım payını artırması, biyolojik olarak çözümler ve bitki bazlı ambalajlama kullanması ve geri dönüşüme olanak sağlayacak tedarik zincirleri oluşturması gerekliliği de yer aldı. Rehberde, AB Tekstil Stratejisi Yol Haritası'nda tekstil ve hazır giyim sektörünün önemli iklim ve çevresel etkileri olan kaynak yoğun bir sektör olarak belirtildiği aktarılarak, bu kapsamda bazı bilgilere de yer verildi. Buna göre, tekstil ürünleri tüketimi ve birincil ham madde kullanımı açısından AB'de dördüncü en yüksek etkiye sahip kategoriyken, su (gıda, barınma ve ulaşımdan sonra) ve sera gazı emisyonları kapsamında değerlendirildiğinde de beşinci sırada yer alıyor.

Pahalılık göstere göstere geldi

HAYAT pahalılığı aile bütçelerini sarsıyor. İstanbul Sanayi Odası'nın raporundaki girdi fiyatları endeksleri, sanayideki maliyet artışlarını gözler önüne seriyor. Temel girdilerde ithalata bağımlı üretim yapısı ve dolar endekli fiyat politikası kınılmadan zam dalgasını önlemek zor.

RECEP ERÇİN'in haberi 6'da

PAHALILIK GÖSTERE GÖSTERE GELDI

İthal bağımlılığı ve dolarizasyon kırılmalı

İmalat PMI raporları, sektörel güven endeksleri ve reel kesim iktisadi yönelim anketleri aylardır maliyet artışlarına işaret ediyordu. Temel girdilerde ithalata bağımlı üretim yapısı ve dolar endeksli fiyat politikası kırılmadan zam dalgasını önlemek zor

RECEP ERÇİN

HAYAT pahalılığı aile bütçelerini sarıyor. Son bir yılda temel gıda maddelerinin fiyatlarında görülen hızlı artışlar Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da konuya bizzat müdahil olacağını açıklamasıyla başka bir boyuta taşındı. Yıllardır bu konuda adım atılacağı konuşulsa da polişiye tedbirler dışında yapısal bir adım atılmadı. Oysa fiyat artışlarının bu seviyelere varacağı aylar öncesinden belliydi. Aydınlık'ta kaleme aldığımız TÜİK'in her ay yayımladığı sektörel güven endeksleri anketlerine ilişkin haberlerde özellikle perakende ticaret sektöründe izlenen "önümüzdeki üç aya ilişkin satış fiyatları beklentisi" rekor düzeylerdeydi. Endekste 100'ün üstünde yer alan her değer fiyat artışına işaret ediyordu. Bu yılın ağustos ayında endeks "önümüzdeki üç aya ilişkin satış fiyatları beklentisi" 158,3 değerini aldı. Endeks salgın yüzünden ticaretin durduğu nisan ayında 117,5 değerini aldıktan sonra bir 145 seviyesinin altına düşmezken belli aylarda 170 değerinin de üstüne çıktı. Geçen 16 aylık süreçte ortalama endeks değeri 156,8 oldu. Bu durum perakende ticaret sektöründe güçlü fiyat artış beklentileri anlamına geliyor.

ÜÇ AYRI

ARAŞTIRMANIN SONUCU

Bunun yanında **İstanbul Sanayi Odası**'nın her ay açıkladığı İmalat Sektörel PMI raporunda izlenen 10 sektördeki girdi fiyatları endeksleri de sanayideki maliyet artışlarını gözler önüne seriyor. Örneğin ağustos ayı raporuna baktığımızda gıda sektörü özelinde son altı aylık girdi fiyatları endeksinin ortalama değeri 72,9 oldu. Bu endekste 50'nin üzerindeki her değer maliyet artışı demek. Kuvvetli bir artış olduğu görülüyor. Bunun yanında aynı sektörde ürün fiyatlarına yönelik son altı aylık ortalama endeks değeri 60,9 oldu. Bu durum gıda sanayicilerinin girdi maliyetlerindeki artış kadar oranı nihai ürün fiyatlarına doğrudan yansımada ortaya koyuyor. Buna rağmen orada da güçlü bir fiyat hareketi olduğu aşikar. Yine diğer sektörlerde de aşağı yukarı benzer durum söz konusu. Merkez Bankası'nın reel sektör firmaları ile yaptığı iktisadi yönelim anketine göre firmaların gelecek üç ayda satış fiyatlarında artış beklentilerinin oranı geçen yıl nisanda yüzde 21'ere kadar düşmüşken bu yılın mayıs ayında yüzde 43'ün üzerine çıktı. Ağustos ayında ise oran yüzde 36'lardı. Fiyatlar düşecek diyenlerin oranı ise son aylarda genelde yüzde 3-6 arasında seyrediyor. Yine reel kesimde gelecek üç ayda ortalama birim maliyetinde artış beklentilerinin oranı son bir yılda yüzde 47 ile yüzde 55 arasında dalgalanıyor. Düşük beklentilerin oranı ise yüzde 2,7 ile yüzde 5,3 arasında dalgalanmış. Burada da maliyet artışı beklentilerinin fiyat artışlarına kıyasla daha baskın olduğu bir görüntü.

MERKEZ'İN GÜNCE'SİNDE

Üretici enflasyonu ağustos itibarıyla son üç ayda yüzde 40'larda. Bundan önceki üç ayda yüzde 30'larda ve ondan önceki dört ayda yüzde 20'lerde seyretti. Tarımdaki girdi enflasyonu temmuzda yıllık bazda yüzde 30'a dayandı. Üretici cephesindeki artışlar daha fazla iken bu tüketici tarafına aynı oranda yansımada halde carsi pazarda fiyatların neredeyse aynı oranda artmasının nedeni ise lojistik maliyetleri. Eşel mobil uygulamasına rağmen birkaç yıl öncesine göre akaryakıt fiyatları yüzde 12-15 daha yüksek.

Yine elektrik ve doğalgaza hem küresel fiyat artışı hem de döviz artış kaynaklı gelen zamlar yüzünden mal ve hizmet sunan perakendecilerin enerji maliyetleri de artmış durumda. Bunun yanında piyasa aktörleri ile konuştuğumuzda ciddi bir "dolar endeksli fiyat ayarlaması" söz konusu. Özellikle para politikasında inişli çıkışlı bir tavır alınmasından ötürü "olur da döviz artar diye" hemen her işletme mal ve hizmet fiyatlarını belli kur beklentilerine göre fiyatlandırıyor. İthal girdiye bağlı üretim ve spekülasyon beklentileri kaynaklı döviz kurlarındaki artışları Merkez Bankası'nın enflasyon raporlarında da tespit edilerek incelendi. Bu anlamda rekabetçi kur ile ihracatı artıran Türkiye, ithal ikameci politikaları devreye sokmadığı takdirde iç pazarda kuvvetli bir enflasyonla karşı karşıya kalıyor. Merkez Bankası'nın Merkez'i Güncesi adlı blok sitesinde hem elektrik ve doğalgaz fiyatlarının tüketici fiyatlarına dolaylı etkisini inceleyen makaleye göre, "elektrik ve doğalgaz fiyat ayarlamalarının, enflasyona doğrudan etkisinin en az yarısı kadar dolaylı yansımaları da var." Yine aynı bloktaki bir başka araştırmada yaş sebzeye tedarikindeki araçların azaltılmasıyla fiyatlarda yüzde 4,83 oranında düşüş sağlanabileceği tespit edildi.

TEPAV ÇALIŞMA BAŞLATTI

Hemen hemen her sektörde görülen fiyat artışları bütün gelir dilimlerindeki yurttaşların olumsuz etkilerden dezavantajlı kesimlere ise bunu çok daha ağır hissediyor. Sadece gıdada değil barınmada da büyük sorunlar var. Kira ve ev fiyatlarındaki balon denilebilecek seviyeleri sabit ve dar gelirli yurttaşların sarsmış durumda. Türkiye Ekonomi Politikaları Vakfı (TEPAV) salgın döneminde görülen fiyat artışlarının dezavantajlı kesimler üzerindeki etkisini incelemek üzere bir çalışma başlatmış durumda. Çalışma sonuçlandırıldığında ile birlikte okula-

Kolay zamanların bedelini ödeyeceğiz

ANTALYA Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ni (Tarm-GFE) yazılı bir açıklamaya ile yorumladı. Temmuz ayında Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi'nin (Tarm-UFE) aylık yüzde 1,34, yıllık ise yüzde 22,80 olarak ilan edildiğini anmsatan Çandır, "Tarm-UFE, tarımdaki üreticinin satış fiyatındaki enflasyondur. Olması gereken ve sürdürülebilir olan aylık ve yıllık Tarm-GFE rakamlarının Tarm-UFE'den düşük seyretmesidir. Ancak bu durumda tarım üreticisi, varlığını ve faaliyetlerini sürdürmektedir. Temmuz ayı rakamları bize gösteriyor ki, tarım üreticisi aylık olarak yüzde 48 ve yıllık olarak ise yüzde 29 zarar yazmıştır. Yani satış fiyatlarındaki artıştan aylıkta yüzde 48, yıllıkta ise yüzde 29 daha fazla girdi maliyeti artısına maruz kalmıştır" dedi.

Son 15 yıla göre dünyada tarım ve gıda fiyatlarında artış yaşandığını, diğer emtia fiyatlarında da aşırı yükselme olduğuna dikkat çeken ATB Başkanı Ali Çandır, "Bir taraftan emtia arz kısıtlamaları, lojistik darboğazları, ihracatı kısıtlayıcı politikalar hüküm sürerken, diğer taraftan da tüm zamanların rekorlarını açık ara kırarak para bolluğu da azaltılmaya çalışılmaktadır. Yani küresel gelecek açısından kolay zamanlar bitmektedir. Bizler kolay zamanlarda yaptıklarımızın ya da yapmadıklarımızın bedelini ödemeye hazırlıklı olmamız gerekir. Bu çerçevede, tarımsal faaliyetlerimizin kesintisiz ve büyüyerek devam etmesini sağlayacak politikaları bir an önce geciktirmeden uygulamalıyız" diye konuştu.

rimza aktaracağız. Böylece tahribatın boyutu gözler önüne serilecek. Yine önümüzdeki yıl açıklanacak TÜİK gelir ve yaşam koşulları araştırması da son iki yıllık yoksullaşmanın tablosunu çıkaracak.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VURGUSU YAPTI ISO'DAN TEKSTİLCİYE ŞEFFAFLIK ÖNERİSİ

İstanbul Sanayi Odası (ISO), sürdürülebilirlik vizyonu kapsamında 10 sektör için hazırlamaya başladığı yol haritalarından ilki olan "Tekstil Ürünleri Sanayi ve Giyim Eşyaları Sanayi" rehberini açıkladı. Rehberde, Avrupa Yeşil Mutabakatı'na vurgu yapılarak ihracatta avantajlı konuma geçmek için öneriler sıralandı. Önerilerden bazıları şöyle: Değer zincirinde şeffaflığa yönelik çalışmalarını yoğunlaştırması, enerji ihtiyacının yenilenebi-

li kaynaklardan giderilmesi, iplik ayrıştırma teknolojileri geliştirmesi, pamuk alternatifleri elyafların ve biyolojik olarak çözünür geri dönüştürülmüş hammaddelerin kullanım payını artırması. Rehberde, üretim prosesinden çıkan atığın diğer üretime hammadde oluşturmasının karbondioksit salımını ve su kullanımını azaltacağı ve hammadde üretiminde yaratılacak diğer çevresel etkileri de ortadan kaldıracığı vurgulandı.

- **Ekonomi Servisi**

ISO AÇIKLADI

Hazır giyime yol haritası

Tekstil ve hazır giyim sektörünün AB'ye ihracatta avantajlı konuma gelmesi için, değer zincirinde şeffaflık ve enerji ihtiyacını yenilenebilir kaynaklardan karşılaması gerektiğine işaret edildi. **İstanbul Sanayi Odası**'nın (İSO) sektöre yönelik olarak açıkladığı yol haritasında, dögüsel üretimin yaygınlaşmasıyla olumsuz çevre etkilerinin azaltılacağı ve yaratılan değer artacağı da vurgulandı. /07

ISO, tekstilde sürdürülebilirlik için yol haritasını belirledi

Istanbul Sanayi Odası (ISO), bünyesindeki 55 meslek komitesinin gruplandığı 10 ayrı sektör için hazırladığı "sürdürülebilirlik öncelikleri ve takip göstergelerini" içeren yol gösterici rehberlerden ilki, tekstil ürünleri **sanayi** ve giyim eşyaları **sanayi** sektörleri için tamamlandı. ISO bünyesinde faaliyet gösteren "tekstil ürünleri **sanayi**" ve "giyim eşyaları **sanayi**" gruplarının gelecek dönem sürdürülebilirlik çalışmaları için sektöre özel yol gösterici öncelikleri ve takip göstergelerini sunmak amacıyla hazırlanan rehberde, öncelikle tekstil ve giyim en büyük ihracat pazarı olan AB'nin

Avrupa Yeşil Mutabakatı ile 2050 yılına kadar dünyanın ilk iklim-nötr kıtasına dönüştürülmesi hedefi doğrultusunda uyguladığı uluslararası ticaret sistemindeki risklere işaret edilerek, belirtilen uygulamaların ekonomik, sosyal ve çevresel olarak tekstil ve giyim sektörüne uyarlanması ise sürekli gelişimi sağlayacak etkiler yaratacağına dikkati çekildi. AB'ye ihracat yapan Türkiye tekstil ürünleri ve hazır giyim sektörlerinin değer zincirinde şeffaflığa yönelik çalışmalarını yoğunlaştırmasına ve enerji ihtiyacını yenilenebilir kaynaklardan gidermesine vurgu yapıldı.

Geri dönüşüm zincirleri olmalı
Rehberde, Türk ihracatçıların ticarete avantajlı konuma getirecek diğer unsurlar arasında iplik ayırıştırma teknolojileri geliştirilmesi, pamuk alternatifleri elyafların ve biyolojik olarak çözünür geri dönüştürülmüş hammaddelerin kullanım payını artırması, biyolojik olarak çözünür ve bitki bazlı ambalajlama kullanması ve geri dönüşüme olanak sağlayacak tedarik zincirleri oluşturması gerekliliği de yer aldı. Rehberdeki AB Tekstil Stratejisi Yol Haritası'nda, sektörün AB'de KOBİ olan 160 binden fazla şirketi kapsayan ve 1,5 milyondan fazla

kişiyi istihdam eden büyük bir hacme sahip bulunduğu, belirtilen ekosistemin yaratılmasında "hızlı moda" kavramının etkisinin oldukça yüksek olduğuna işaret edildi. Moda trendlerinin sürekli değişmesi anlamını taşıyan "hızlı moda" kavramının, tüketimi teşvik etmek ve tekstil ürünlerinin ömrünü kısaltmak gibi olumsuz etkiler yarattığı, bu nedenle AB'nin hızlı moda akımının yarattığı çevresel etkilerin yanı sıra tüm paydaşların kaliteli ve sürdürülebilir üretim yapabilmesi adına sosyoekonomik kapsamda yürütülecek çalışmalarla **sanayide** fark yaratmayı amaçladığı kaydedildi.

Avrupa Yeşil Mutabakatı'nda öne çıkan konular

- Döngüsel ekonomi ve eko-tasarım uygulamalarının geliştirilmesi, tekstil atıklarının yüksek seviyelerde toplanması, onarılması ve yeniden değerlendirilmesi
- **Sürdürülebilir hammadde kullanımı**
- Mikro plastiklere ilişkin etiketleme, standartizasyon, sertifikasyon ve düzenleyici önlemlerin geliştirilmesi
- **Üretilen atık miktarının azaltılması hatta geri dönüşümünün sağlanması. Bu kapsamda üreticilerin yeni teknolojilerin gelişimine teşvik edilmesi**
- Yeniden kullanılabilir ve onarılabilir ürün pazarının geliştirilmesi
- **'Yeşil Badana (Green Washing)' kavramının sektörde kullanımının azaltılması. Bu doğrultuda müşteri tercihlerinin doğru yönlendirilmesi**
- Daha az su tüketiminin teşvik edilmesi
- **Yenilenebilir enerji kaynak kullanımının artırılması ve fosil yakıt kullanımını temelli üretimin değiştirilmesi**
- Üretimde tehlikeli kimyasaldeşarjının azaltılması

İSO, **sanayi** sektörleri için hazırladığı yol haritalarının ilkinin açıkladı

İstanbul Sanayi Odasının (İSO) sürdürülebilirlik vizyonu kapsamında 10 sektör için hazırlamaya başladığı yol haritalarından ilki olan "Tekstil Ürünleri **Sanayi** ve Giyim Eşyaları **Sanayi**" rehberine göre, AB'ye ihracat yapan Türkiye tekstil ürünleri ve hazır giyim sektörlerinin avantajlı konuma gelmesi için değer zincirinde şeffaflığa yönelik çalışmalarını yoğunlaştırması ve enerji ihtiyacını yenilenebilir kaynaklardan gidermesi gerekiyor. **İSO**'dan yapılan açıklamaya göre, **İSO**, küresel iklim değişikliği ve Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi sürdürülebilirlik çerçevesinde uluslararası ticarete yaşanan yeni sistemleri göz önünde bulundurarak belirlediği "Sürdürülebilirlik Vizyonu" kapsamında uygulamalarını hayata geçirmeye devam ediyor. **İSO**, **Türkiye**'deki **sanayi**

şirketlerinin küresel pazarda yüksek katma değer üretmelerine ve rekabetçi sürdürülebilirlik yetkinliklerini artırmalarına destek olmak amacıyla belirlediği vizyon kapsamında sektörler için yol haritası hazırlığını sürdürüyor. **İSO**'nun bünyesindeki 55 meslek komitesinin gruplandığı 10 ayrı sektör için hazırladığı "sürdürülebilirlik öncelikleri ve takip göstergelerini" içeren yol gösterici rehberlerden ilki, tekstil ürünleri **sanayi** ve giyim eşyaları **sanayi** sektörleri için tamamlandı. Rehber, **İSO** bünyesinde faaliyet gösteren "tekstil ürünleri **sanayi**" ve "giyim eşyaları **sanayi**" gruplarının gelecek dönem sürdürülebilirlik çalışmaları için sektöre özel yol gösterici öncelikleri ve takip göstergelerini sunmak amacıyla hazırlandı.

● İSTANBUL-AA

İKV BAŞKANLIĞI'NA AYHAN ZEYTİNOĞLU YENİDEN SEÇİLDİ

İKV'den yapılan açıklamaya göre, İKV 59. Genel Kurulu, İKV'nin mütevelli kurum başkanları, destekçi kurum temsilcileri ve delegelerinin katılımıyla İstanbul'da yapıldı.

Ayhan Zeytinoğlu, genel kurulda, Temmuz 2020-Eylül 2021 dönemine ilişkin İKV'nin faaliyetlerini içeren bir konuşma yaptı.

Genel kurulun açılış konuşmalarını Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Avrupa Birliği Başkanı Faruk Kaymakcı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkan Yardımcısı Ali Kopuz, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı, Türkiye İhracatçılar Meclisi

(TİM) Başkanı İsmail Gülle ve İKV Başkanı Ayhan Zeytinoğlu tarafından yapıldı. İKV'nin yeni yönetim kurulunda Ayhan Zeytinoğlu, Prof. Dr. Haluk Kabaalioğlu, Sedat Zincirkıran, Atilla Menevşe, İsmail Gülle, Tuncay Şahin, Can Yücaoğlu, Ömer Gülsoy, Mehmet Kaya, Dr. Zeynel Abidin Erdem, Ali Sami Aydın, Celal Kaya, Levent Taş, Yavuz Altun, Süleyman Uyar, Akansel Koç ve Hakkı İsmet Aral yer alırken, denetleme kurulu üyeleri Musfata İçöz ve Türker Ateş oldu. İKV Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Ayhan Zeytinoğlu yeniden seçildi.

'YAŞASIN TÜRKİYELİ AVRUPA YAŞASIN AVRUPALI TÜRKİYE'

Açıklamada genel kuruldaki konuşmasına yer verilen Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Avrupa Birliği Başkanı Faruk Kaymakcı, AB ile ilişkiler hakkında bilgi verdi. İKV Başkanı Ayhan Zeytinoğlu da salgın

döneminde çevrim içi teknolojiler de kullanılarak etkinliklerin sanal ortamda devam ettirildiğini, Türkiye ve AB'yi ilgilendiren kritik konuların ele alındığı birçok webinar düzenlendiğini bildirdi.

Türkiye için AB'nin Birleşik Krallık ile anlaşmasının hemen sonrasında bir Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalanmasının önemli bir başarı olduğunu vurgulayan Zeytinoğlu,

bu STA'nın Gümrük Birliği kadar ticaret kolaylığı sağlamamasının AB ile Gümrük Birliği ortağı olmanın ne kadar önemli olduğunu gösterdiğini kaydetti. Zeytinoğlu, Türkiye açısından Yeşil Mutabakat'a uyum konusunda kamuoyunu uyarma ve bilgilendirme görevini yerine getirdiklerini, bu konuda bir sivil toplum platformu oluşturmak için çalışmalarına devam ettiklerini bildirdi.

Türkiye'nin AB perspektifinin kritik dönüşümlerin yaşandığı bu dönemde daha da ön plana çıktığını belirten Zeytinoğlu, 'Yaşasın Türkiyeli Avrupa ve yaşasın Avrupalı Türkiye.' ifadesini kullandı.

İKV Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, "Türkiye'nin AB perspektifi, kritik dönüşümlerin yaşandığı bu dönemde daha da ön plana çıktı. Yaşasın Türkiyeli Avrupa ve yaşasın Avrupalı Türkiye" dedi.